
Research article

**SURVEY ON THE EFFECTS OF ATHLETES INVOLVEMENT IN THE MALAYSIAN
MATRICULATION CO-CURRICULUM CARNIVAL (KAKOM) ON THE
ACADEMIC ACHIEVEMENT IN THE LABUAN MATRICULATION COLLEGE.**

Mahamad Yusof Bin Abdul Rani¹, Asrul Bin Kamarulzaman² & Mohammad Redzuan Bin Omar²

¹Fakulti Sains Sukan dan Kejurulatihan, Universiti Pendidikan Sultan Idris, Malaysia,

²Unit Kokurikulum, Kolej Matrikulasi Labuan, Malaysia

Abstract

Journal of Sports Science and Physical Education 5(2): 44-52, 2016 - The aim of this study is to identify the differences in academic achievement between athletes involved in Karnival Kokurikulum Sukan antara Kolej Matrikulasi (KAKOM) and non-athletes in Labuan Matriculation College. Overall 200 respondents selected athletes are students from KAKOM athletes (n=100) and non-athlete students (n=100) in Semester 1, 2015/2016. The survey design and purposely sampling technique was used for data collection. The respondents are comprised of students majoring in Accounting, One Year Program (PST) Module 1, PST Module 2 and PST Module 3. Descriptive statistic was used to obtain frequency and percentage for each of the variables and to determine the level of academic achievement (CGPA) of athletes and non-athletes. Inferential statistic was used to compare the mean scores achieved by cumulative grade point average (CGPA) between KAKOM athletes and non-athletes based on t-test. T test was also used to identify the differences in academic performance of athletes and non-athletes based on gender. The findings of this study showed no significant differences in terms of academic achievement among student who are athletes and non-athletes. Similarly, the findings of the performance of athletes and non-athletes based on gender showed no significant differences. From the results of this study, it shows that there are no differences in academic achievement between students who involved in KAKOM sports and those who dont involved. The researcher suggests that students should be active in sports and recreational activities during college because it will be beneficial for health and indirectly develop their soft skills. The study found that sports factor is not the cause for deterioration in academic achievement but there are other factors that affect academic performance which needs further study focusing more on students who are failing academically.

Keywords: KAKOM athletes, non-athlete, academic achievement, Cumulative Grade Point Average (CGPA)

**TINJAUAN KESAN PENGLIBATAN ATLET KARNIVAL KOKURIKULUM
MATRIKULASI MALAYSIA (KAKOM) TERHADAP PENCAPAIAN AKADEMIK DI
KOLEJ MATRIKULASI LABUAN**

Abstrak

Journal of Sports Science and Physical Education 5(2): 1-8, 2016 - Kajian ini mengkaji kesan penglibatan atlet Karnival Kokurikulum Sukan antara Kolej Matrikulasi (KAKOM) terhadap pencapaian akademik di Kolej Matrikulasi Labuan. Keseluruhan 200 responden kajian dipilih terdiri daripada pelajar atlet KAKOM (n=100) dan pelajar bukan atlet (n=100) dalam Semester 1, Sesi 2015/2016. Teknik persampelan bertujuan telah digunakan dalam pemilihan sampel yang mewakili jurusan pengajian masing-masing iaitu Perakaunan, Program Satu Tahun (PST) Modul 1, PST Modul 2 dan PST Modul 3. Data kajian ini diperolehi melalui borang soal selidik yang diedarkan kepada semua peserta kajian. Analisis Statistical Package for Social Science (SPSS) melalui statistik deskriptif digunakan untuk mendapatkan nilai min, peratusan dan sisihan piawai untuk setiap item serta melihat tahap pencapaian akademik (PNGK) atlet dan bukan atlet. Manakala statistik inferensi digunakan untuk melihat perbandingan skor min pencapaian Purata Nilai Gred Kumulatif (PNGK) antara atlet KAKOM dan bukan atlet berdasarkan ujian-t. Ujian-t juga digunakan untuk membandingkan tahap pencapaian atlet dan bukan atlet berdasarkan jantina. Keputusan kajian ini menunjukkan tidak terdapat perbezaan yang signifikan dari segi pencapaian akademik di antara pelajar atlet dan bukan atlet. Begitu juga dapatan pencapaian atlet dan bukan atlet berdasarkan jantina menunjukkan tiada hubungan yang signifikan. Daripada hasil kajian ini, pelajar seharusnya digalakkan untuk bergiat aktif dalam aktiviti sukan dan rekreasi semasa di kolej kerana ia akan memberi kebaikan kepada kesihatan dan pada masa yang sama tidak menjejaskan prestasi pelajaran. Kajian ini mendapati faktor bersukan bukanlah penyebab kepada kemerosotan pencapaian akademik tetapi terdapat faktor-faktor lain yang mempengaruhi prestasi akademik yang perlu kajian lanjutan mengkhususkan kepada pelajar yang gagal dalam akademik.

Kata Kunci: atlet KAKOM, bukan atlet, pencapaian akademik, Purata Nilai Gred Kumulatif (PNGK).

PENDAHULUAN

Kolej Matrikulasi Labuan (KML) merupakan salah sebuah kolej matrikulasi yang terletak di Malaysia Timur. Pelajar-pelajar KML terdiri pelbagai suku kaum dan bangsa atau etnik dari Sabah, Sarawak dan termasuklah Wilayah Persekutuan Labuan sendiri. Dalam bidang kokurikulum, KML sangatlah dikenali terutama dalam Kejohanan Karnival Kokurikulum Matrikulasi Malaysia (KAKOM) yang diadakan sebagai acara tahunan. Ini adalah kerana KML telah menjuarai sebanyak 11 kali daripada 15 Kejohanan KAKOM peringkat kebangsaan yang telah diadakan semenjak tahun 2000. Dalam karnival ini, pelbagai jenis sukan dan permainan akan dipertandingkan seperti olahraga, bola sepak, bola jaring, bola tampar, bola keranjang, tenis, badminton, sepak takraw dan lain-lain lagi. Tetapi, kemasyhuran KML dalam bidang sukan tidaklah seiring dengan kejayaan atau pencapaian akademik secara keseluruhannya berbanding dengan kolej-kolej matrikulasi yang lain di Semenanjung Malaysia. Namun kecemerlangan akademik tetap menjadi asas kepada pengukuran kejayaan seseorang individu. Sebahagian besar masyarakat Malaysia lebih mementingkan prestasi akademik yang cemerlang agar memperolehi status yang lebih berprestij. Banyak kajian lepas membuktikan penglibatan pelajar dalam sukan dan kokurikulum dapat meningkatkan pencapaian akademik (Guest & Schneider, 2003; Sparkes, 2004; Trudeau, F., & Shephard, R. J., 2008), mampu meningkatkan motivasi pencapaian pelajar (Darling, Caldwell, & Smith, 2005; Trudeau et. al., 2008) dan mempunyai sikap yang lebih positif terhadap sekolah dan mempunyai aspirasi akademik yang tinggi (Darling et. al., 2005).

Walaubagaimanapun, kebimbangan terhadap gangguan prestasi akademik masih tetap wujud sekiranya penglibatan pelajar dalam sukan dan kokurikulum dilakukan secara berlebihan (Ekeke, 2014). Dalam masalah ini, terdapat kajian mendapati pelajar melayu yang melibatkan diri secara aktif dalam aktiviti kampus (kelab dan persatuan) mempunyai pencapaian akademik (CPA) yang rendah berbanding dengan pelajar bukan melayu (Nor Hafizah, Mona Riza, Sevia, Nik Noordini, 2006). Situasi ini akan menimbulkan persepsi bahawa kegiatan berpersatuan boleh memberi kesan negatif kepada pencapaian akademik. Begitu juga persepsi bahawa penglibatan pelajar dalam sukan KAKOM akan menyebabkan kemerosotan pelajaran terutama dalam Peperiksaan Semester Program Matrikulasi (PSPM). Hal ini menjadi kerisauan ibu bapa, pihak pengurusan KML, pensyarah-pensyarah mata pelajaran teras dan juga atlet itu sendiri. Prestasi akademik pelajar sering dikaitkan dengan kegiatan sukan yang diceburinya. Kegagalan dalam pelajaran selalunya dirujuk kepada masa yang banyak dihabiskan untuk latihan sukan dan permainan yang dilakukan hampir setiap hari.

Tujuan utama kajian ini ialah untuk membandingkan pencapaian akademik pelajar atlet dan bukan atlet dari segi pencapaian akademik yang diukur melalui Purata Nilai Gred Kumulatif (PNGK). Di samping itu kajian ini ingin melihat sama ada penglibatan dalam sukan bidang mempengaruhi pencapaian akademik untuk menjawab persoalan yang selalu bermain dalam fikiran semua pihak. Pengkaji juga ingin mengenalpasti faktor-faktor lain seperti jantina dan jurusan yang diambil oleh pelajar turut mempengaruhi pencapaian akademik pelajar atlet dan bukan atlet.

Dengan batasan-batasan yang wujud, pengkaji membentuk tiga persoalan iaitu pertama, tidak terdapat perbezaan yang signifikan dari segi pencapaian akademik antara pelajar atlet yang terlibat dengan sukan KAKOM. Kedua, tidak terdapat perbezaan yang signifikan dari segi pencapaian akademik antara pelajar bukan atlet yang tidak terlibat dengan sukan KAKOM. Seterusnya ketiga, tidak terdapat perbezaan yang signifikan ke atas faktor jantina atlet dan bukan atlet ke atas pencapaian akademik (PNGK).

Metodologi

Rekabentuk Kajian

Kajian ini menggunakan kaedah tinjauan berdasarkan soalan-soalan dari borang soal selidik untuk melihat hubungan pelajar atlet dan bukan atlet dengan pencapaian akademik. Kaedah ini dipilih adalah berdasarkan tajuk kajian serta cara pengumpulan data yang lebih cepat dan berkesan.

Pemilihan Responden

Responden kajian terdiri daripada pelajar Kolej Matrikulasi Labuan Semester 1, Sesi 2015/2016. Responden kajian terdiri daripada atlet KAKOM (n=100) dan bukan atlet KAKOM (n=100). Kesemua responden terdiri daripada 4 jurusan yang terdiri daripada jurusan Perakaunan, Program Satu Tahun (PST) Modul 1, PST Modul 2 dan PST Modul 3. Persampelan responden dipilih secara rawak bertujuan dan berikut pecahan responden kajian mengikut jurusan masing-masing.

Jadual 1: Pecahan Responden Kajian Mengikut Program Pengajian

Jurusan	Atlet KAKOM		BukanAtlet KAKOM		Jumlah
	Lelaki	Perempuan	Lelaki	Perempuan	
1. Perakaunan	18	22	18	22	80
2. PST Modul 1	17	11	17	11	56
3. PST Modul 2	15	5	15	5	40
4. PST Modul 3	5	7	5	7	24
Jumlah	55	45	55	45	200

Instrumen Kajian

Instrumen kajian yang digunakan adalah borang soal selidik yang mengandungi dua bahagian. Bahagian A adalah untuk mengumpul maklumat demografi responden manakala Bahagian B digunakan untuk mengumpul maklumat pencapaian akademik (PNGK), jumlah masa latihan, jumlah waktu belajar dan faktor penglibatan dalam sukan. Borang soal selidik tersebut telah disusun dan dibangunkan oleh pengkaji sendiri berdasarkan objektif kajian supaya lebih mudah difahami.

Prosedur Kajian

Dalam prosedur kajian pengkaji terlebih dahulu memaklumkan secara rasmi kepada pihak pengurusan Kolej Matrikulasi Labuan berkaitan kajian yang akan dijalankan. Kemudian pengkaji akan mengenal pasti bilangan atlet KAKOM yang terlibat dan jurusan yang mereka ikuti semasa di kolej. Seterusnya pengkaji menetapkan tarikh kajian serta memaklumkan kepada ketua unit untuk mengumpulkan semua atlet KAKOM yang terlibat dan pelajar bukan atlet. Jumlah responden bukan atlet adalah berdasarkan pecahan demografi pelajar atlet KAKOM seperti jantina dan jurusan pengajian. Setelah responden dikumpulkan, penyelidik memberikan taklimat ringkas berkenaan tujuan kajian ini dijalankan. Borang soal selidik diedarkan kepada semua responden dengan bantuan ketua jurusan masing-masing. Responden mengambil masa lebih kurang lima hingga sepuluh minit untuk menjawab keseluruhan soalan yang terdapat dalam borang soal selidik. Borang soal selidik diserahkan kembali kepada penyelidik apabila selesai menjawabnya. Penyelidik mengumpul kesemua borang soal selidik tersebut untuk peringkat seterusnya iaitu penganalisan data.

Penganalisan Data

Data yang diperolehi dikumpul dan dianalisis dengan bantuan *Statistical Package for Social Science* (SPSS). Statistik deskriptif digunakan menerangkan pembolehubah demografi pelajar seperti kategori pelajar atlet dan bukan atlet, jantina, jurusan yang diambil dan purata nilai gred kumulatif (PNGK) pelajar dalam bentuk min, sisihan piawai, frekuensi dan peratus. Manakala statistik inferensi akan melihat hubungan antara pelajar atlet dan bukan atlet dengan pencapaian akademik pelajar menggunakan ujian t. Ujian-t juga digunakan untuk membandingkan tahap pencapaian akademik atlet dan bukan atlet berdasarkan jantina.

Dapatan Kajian

Menjawab Persoalan Kajian 1

Berdasarkan jadual 2 menunjukkan perbandingan tahap pencapaian akademik Ujian Pertengahan Semester (UPS), Semester 1 Sesi 2015/2016 bagi responden atlet yang terlibat dengan sukan KAKOM dan bukan atlet. Daripada 100 orang responden yang terlibat dengan sukan KAKOM, seramai 13 orang (13%) telah mendapat keputusan yang Cemerlang, 19 orang (19%) mendapat keputusan yang Tinggi, 18 orang (18%) mendapat keputusan yang Baik, 14 orang (14%) mendapat keputusan yang Rendah dan 36 orang (36%) yang mendapat keputusan Gagal. Manakala bagi pelajar yang bukan atlet, seramai 13 orang (13%) telah mendapat keputusan Cemerlang di dalam peperiksaan, 20 orang (20%) mendapat keputusan yang Tinggi, 18 orang (18%) mendapat keputusan yang Baik, 19 orang (19%) mendapat keputusan yang Rendah dan 30 orang (30%) yang mendapat keputusan Gagal.

Jadual 2: Perbezaan Tahap Pencapaian Akademik Responden Atlet dan Bukan Atlet

Tahap Pencapaian	Atlet		Bukan Atlet		Jumlah	
	Bilangan	%	Bilangan	%	Bilangan	%
Cemerlang (3.50-4.00)	13	13	13	13	26	13
Tinggi (3.00-3.49)	19	19	20	20	39	19.5
Baik (2.50-2.99)	18	18	18	18	36	18
Rendah (2.00-2.49)	14	14	19	19	33	16.5
Gagal (0.00-1.99)	36	36	30	30	66	33

Menjawab Persoalan Kajian 2

Analisis ujian-t tidak bersandar digunakan untuk membandingkan skor min pencapaian akademik (PNGK) di antara responden atlet KAKOM dan bukan atlet. Dalam Jadual 3, analisis ujian t menunjukkan nilai $t(198) = -1.15$, $p = .253$ adalah tidak signifikan. Keputusan menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan skor min pencapaian akademik yang signifikan antara atlet KAKOM ($M=2.38$, $SD=0.95$), dan bukan atlet ($M=2.52$, $SD=0.81$). Oleh yang demikian, hipotesis 2 diterima pada aras kebarangkalian 0.05.

Jadual 3: Analisis Ujian-t Antara Atlet dan Bukan Atlet bagi Tahap Pencapaian Akademik

Pelajar (n=200)	Min	SP	Ujian t	p
Atlet KAKOM	2.38	0.95	-1.15	0.253
Bukan Atlet	2.52	0.81		

$p = 0.253$, tidak signifikan pada aras $p < 0.05$

Menjawab Persoalan Kajian 3

Berdasarkan jadual 4, analisis ujian-t tidak bersandar pertama digunakan untuk membandingkan skor min pencapaian akademik (PNGK) di antara jantina atlet KAKOM. Ujian menunjukkan nilai $t(98) = -1.65$, $p = .102$ adalah tidak signifikan. Keputusan menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan skor min pencapaian akademik yang signifikan antara atlet lelaki ($M=2.24$, $SP=0.92$), dan atlet perempuan ($M=2.55$, $SP=0.96$).

Ujian-t tidak bersandar yang kedua digunakan untuk membandingkan skor min pencapaian akademik (PNGK) di antara jantina bukan atlet. Ujian menunjukkan nilai $t(98) = -1.90$, $p = .061$ adalah tidak signifikan. Keputusan menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan skor min pencapaian akademik yang signifikan antara bukan atlet lelaki ($M=2.39$, $SP=0.89$), dan bukan atlet perempuan ($M=2.69$, $SP=0.66$).

Jadual 4: Analisis ujian-t antara jantina (atlet KAKOM dan bukan Atlet) dengan tahap pencapaian akademik

Pelajar (N=200)	Jantina	Min	SP	Ujian t	p
Atlet KAKOM (n=100)	Lelaki	2.24	0.92	-1.65	0.102
	Perempuan	2.55	0.96		
Bukan Atlet (n=100)	Lelaki	2.39	0.89	-1.90	0.061
	Perempuan	2.69	0.66		

p=0.102 dan 0.061, tidak signifikan pada aras $p < 0.05$

PERBINCANGAN

Daripada penganalisaan data, dapatlah dikatakan bahawa penglibatan pelajar secara aktif dalam bidang sukan tidak mendatangkan implikasi negatif atau tidak signifikan terhadap pencapaian akademik mereka. Dapatan juga menunjukkan pencapaian atlet adalah setanding dengan bukan atlet dalam Ujian Pertengahan Semester 1, Sesi 2015/2016. Walaupun kumpulan atlet banyak menggunakan masa untuk menjalani latihan sukan, pembahagian masa yang bijak antara akademik dan sukan banyak membantu mencapai kejayaan dalam pelajaran berbanding dengan kumpulan bukan atlet dimana mereka lebih banyak menumpukan masa kepada akademik (Nor Hafizah et. al, 2006). Para atlet juga menyatakan bahawa mereka meluangkan masa antara 3 – 4 jam sehari untuk mengulangkaji pelajaran. Ini selaras dengan dapatan kajian Eleanor (1984) dan Lim (1991) di mana mereka mendapati atlet memperuntukan masa antara 2 – 5 jam sehari untuk mengulangkaji pelajaran.

Dapatan kajian ini juga selari dengan dapatan hasil kajian yang dijalankan oleh Mohd Samri dan Mohad Anizu (2006) ke atas mahasiswa atlet Universiti Teknologi Malaysia (UTM), Skudai, Johor yang terlibat dengan sukan antara universiti (MASUM). Mereka mendapati tidak terdapat hubungan yang signifikan antara mahasiswa atlet dan mahasiswa bukan atlet dalam pencapaian akademik di UTM bermaksud mahasiswa atlet mampu mencapai keputusan yang baik setanding dengan mahasiswa bukan atlet dalam pencapaian akademik.

Pengkaji juga cuba mengenal pasti faktor jantina atlet dan bukan atlet turut membawa kesan kepada pencapaian (PNGK). Dapatan menunjukkan tiada hubungan yang signifikan antara faktor jantina atlet dan juga bukan atlet ke atas pencapaian akademik berdasarkan keputusan Peperiksaan Pertengahan Semester 1. Berdasarkan maklum balas daripada responden atlet bahawa mereka sedar perlu memberi tumpuan yang lebih semasa kuliah berlangsung kerana sedikit sebanyak faktor keletihan selepas membuat latihan di gelanggang atau padang. Para atlet juga berpendapat bersukan boleh membantu menyihatkan otak mereka. Oleh itu walaupun mereka aktif bersukan tetapi mereka dapat belajar dengan baik dan senang mengingati pelajaran. Mereka juga berpendapat sukan boleh menjamin masa depan seperti untuk mendapatkan pekerjaan, biasiswa, kenaikan pangkat dan sebagainya.

Kesimpulan

Kesimpulan yang boleh dibuat hasil kajian ini ialah penglibatan secara aktif dalam bidang sukan tidak mempengaruhi pencapaian akademik kerana pencapaian yang agak setara dengan responden bukan atlet bahkan mempunyai hubungan yang tidak signifikan. Selain faktor bersukan, terdapat faktor-faktor lain yang membantu mereka berjaya dalam pelajaran seperti pengaruh keluarga, pengaruh persekitaran, galakan dan motivasi yang berterusan dari semua pihak. Ungkapan-ungkapan seperti badan sihat otak cergas, bersukan menyihatkan badan dan seumpamanya jelas boleh diterima dan mempunyai perkaitan yang langsung dari segi kecerdasan minda dan kesihatan badan.

Terdapat beberapa kepentingan yang boleh diperolehi hasil daripada kajian yang dijalankan ini kepada semua pihak iaitu pihak pengurusan kolej matrikulasi, pensyarah-pensyarah, ibu bapa, pelajar dan seterusnya masyarakat umum. Kajian ini dapat memberi gambaran sebenar khususnya kepada ibu bapa bahawa penglibatan anak-anak mereka dalam bidang sukan semasa sedang belajar di kolej matrikulasi tidak menjejaskan prestasi dalam pelajaran. Semua pihak seharusnya lebih menggalakkan pelajar-pelajar untuk terus bergiat aktif dalam sukan dan aktiviti rekreasi. Kajian ini juga menjadi satu panduan kepada pelajar-pelajar sama ada akan terus bergiat aktif dalam aktiviti sukan atau tidak bila berada di menara gading dan seharusnya bijak membahagikan masa dengan baik untuk terus bergiat aktif dalam sukan dan kegiatan ko-kurikulum yang lain walaupun semasa belajar di universiti.

Sebagai kesimpulan yang terakhir, banyak faktor yang mempengaruhi prestasi akademik seseorang pelajar. Sehubungan dengan itu, kita perlu rasional bila berhadapan dengan situasi begini dan jangan cepat menyalahkan mana-mana pihak. Kajian ini mendapati faktor bersukan bukanlah penyebab kepada kemerosotan pencapaian akademik tetapi terdapat faktor-faktor lain yang mempengaruhi prestasi akademik yang perlu kajian lanjutan yang lebih menjurus kepada pelajar yang gagal dalam akademik.

RUJUKAN

- Arthur Nyelang Moses, Ericson Brudy Meli, Flexvious Ajax Jeffery, Niel Ganja (2010). Kajian terhadap perkaitan bersukan oleh pelatih Kolej Kesihatan Awam Kuching dengan pencapaian akademik pelatih. Kolej Kesihatan Awam Kuching, Sarawak.
- Darling, N., Caldwell, L. L., & Smith, R. (2005). Participation in school-based extracurricular activities and adolescent adjustment. *Journal of Leisure Research*, 37, 51-77.
- Eleanor Ann Tan Lye Neo. (1984). Kajian pencapaian akademik di kalangan para atlit dan bukan atlit di peringkat Sijil Rendah Pelajaran. *Projek Khas Sarjana Muda yang Tidak Diterbitkan*. Serdang: Universiti Putra Malaysia.
- Ekeke, J. T. H. (2014). Students' involvement in extra-curricular activities and their academic performance at the tertiary level. *ATBU Journal of Science, Technology and Education*, 1(2), 73-80.
- Guest, A., & Schneider, B. (2003). Adolescents' extracurricular participation in context: The mediating effects of schools, communities, and identity. *Sociology of Education*, 76, 89-105.

- Lim Chew Sin. (1991). Satu kajian pencapaian akademik di kalangan pelajar atlit dan bukan atlit. *Projek Khas Sarjana Muda yang Tidak Diterbitkan*. Serdang: Universiti Putra Malaysia.
- Marsh, H. W., & Kleitman, S. (2002). Extracurricular activities: The good, the bad, and the nonlinear. *Harvard Educational Review*, 72, 464-512.
- Melnick, M. J., Sabo, D. F., & Vanfossen, B. (1992). Educational effects of interscholastic athletic participation on African-American and Hispanic youth. *Adolescence*, (27), 295-308.
- Mohd Samri Mohd Noor & Mohad Anizu Haji Mohd Nor (2006). Penglibatan mahasiswa secara aktif dalam bidang sukan di peringkat universiti dan kesannya terhadap pencapaian akademik.
- Siti Rogayah Zailan dan Abdul Hafidz Omar (2002). *Perbandingan Tahap Pencapaian Akademik Antara Atlit Dengan Bukan Atlit Sekolah Menengah Kebangsaan Ungku Aziz, Sabak Bernam, Selangor* (Doctoral dissertation, Universiti Teknologi Malaysia).
- Sparkes, L. (2004). Academic achievement and academic motivation and its relationship to extra-curricular activities and parental involvement in high school students. *San Anselm College*.
- Trudeau, F., & Shephard, R. J. (2008). Physical education, school physical activity, school sports and academic performance. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 5(1), 10.
- Nor Hafizah Ngajikin, Mona Riza Mohd Esa, Sevia M. Idrus, Nik Noordini Nik Abd Malik (2006). Kesan aktiviti kelab dan persatuan pelajar UTM ke atas pencapaian akademik https://www.researchgate.net/profile/Sevia_Idrus/publication/41057953_Kesan_aktiviti_kelab_dan_persatuan_pelajar_UTM_ke_atas_pencapaian_akademik/links/0c9605285d0be4576e000000.pdf

✉ Mahamad Yusof Bin Abdul Rani
Faculty of Sports Science and Coaching,
Sultan Idris Education University,
Tg Malim, Perak
E-mail: yusof1974@gmail.com